

veškim cerkvenim šegam in ostankom. Ako razkrijejo kako stvar, ki je še iz katoliške dobe, popravijo jo prav skrbno v duhu tedanjega časa. Ta preobrat javnega mnenja je prvi korak, ki jih utegne privedi na pot resnice. Od tukaj pa do popolnega spoznanja je seveda še dolga, jako dolga pot, katero najde le malokdo.

Sedanega danskega prebivalstva je le približno $\frac{1}{3}$ % katoliška — tako malo torej, da pride komaj na 300 prebivalcev 1 katolik. Toda, če bi iz tega sklepali, da ljudstvo ni verno, bi se zelo motili. Uprav nasprotno; severni narodi so sploh veliko bolj verni nego kje drugje. Skupna molitev pri jedi in zvečer ni redka; po mnogih protestantskih družinah molijo zvečer v rimah zloženo molitvico k Mariji za srečno zadnjo uro, in ta molitvica je ohranjena še iz srednjega veka. Dobri narod je po svojem mišljenju in delovanju bolj katoliški nego se zaveda. Pred kratkim je pisal neki protestantski pridigar, ki je prestopil v katoliško vero: »Dokler protestanti, ki hrepene po resnici, ne poznajo katoličanstva, sovražni so mu vsled pridobljenih predsodkov, in strinjajo se s protestantizmom, kolikor pač morejo. Kadar se pa pouče o katoliški cerkvi, potem spoznajo presenečeni, da so bili po vsem svojem mišljenju veliko bolj katoličani kakor protestanti. Taki bodo pripluli preje ali pozneje v zavetje matere cerkve«. Odkar vlada na Danskem zopet verska prostost, spreobrnilo se je že 5 protestantskih pridigarjev.

Spominjajmo se prav goreče v molitvah mrzlega severa, da bi ljubezni goreče Srce Jezusovo razlilo čim preje svojo milost na ta zapuščeni del svojega vinograda. N.

Gospodarske stvari.

Gozdni sukač ali kiseljan.

(Tortrix ambiguella)

Kolikor je nam znano, so se minolo jesen vzlasti v ljutomerskih gorah čule pritožbe, da je neki črv jagode na grozdji luknjaj, da so se iste posušile. Podrugod škodljivca se ni obračal pozornosti na sebe. To je gozdni sukač ali kiseljak. V področji okrajno šolskega sveta za Krško ob Savi so letos šole imele uradno določeni prosti dan samo zavoljo tega, naj bi šolarji pod vodstvom svojih učiteljev pokončavali grozdnega škodljivca. Nam pa sedaj od Konjice piše neki gospodar, da se zavijač letos tudi tam prikazuje v zdatnej množini. On je mrčesu vojsko napovedal s tem, da je delavcem, ki so trsje vezali, naročil, naj pri tej priložnosti vsaka oseba svoj trs dobro ogleda ter najdenega škodljivca sproti pokončava. Delo pri vezi je slo sicer bolj mudno naprej, toda prezreti se ni mogel nobeden trs.

Kdor ima knjigo z naslovom »Viničarjev kašipot«, katero je spisal marljivi gospod

potovalni učitelj Fran Bele, preberi onde strani 54 do 57. Knjiga »Novo vinogradništvo«, ki jo je spisal g. Gombač, pa o škodljivcu na strani 88 poroča to-le:

Kiseljak je posebna vrsta gosenic, ki najprej objedajo še nerazvite grozdke, pozneje pa že zrele jagode. Razvoj tega škodljivca je sledeči: Vzpomladi, navadno meseca maja, prilezejo iz prezimelih bub majhni, rumenkastorjavi metuljčki, ki se čez dan skrivajo pod trtnim listjem, po noči pa letajo okoli. Oplojena samica izleže 30 do 40 jajčec v grozdke, in iz teh (meseca maja in junija) izlezle gosenice pripredejo nekoliko listkov k grozdu, katerega pojedjo. Te gosenice se čez 3 do 5 tjezdov zopet zabubijo in iz njih izlezajo julija ali avgusta meseca drugi metuljčki, ki potem ležejo jajca na že zoreče jagode. Iz teh jajčec izlezle gosenice se zavrtajo v jagode in srkajo iz njih sok, pustivše za seboj luknjico, skoz katero pada blato. Tako prevrta jagoda se v toplem vremenu posuši, v vlažnem pa začne gniti. Ena gosenica prevrta mnogo jagod. Jeseni se ta gosenica zabubi in kot taka prezimi.

Koder je teh škodljivcev malo, pokončavajo se s tem, da se zmaste ali združajo gosenice, predno trta cvete, pozneje napadene jagode pa se obirajo in pariyo z vrelo vodo. Kjer pa se kiseljak leto za leto pokazuje v velikem številu, naj se s škropilnico v velikih curkih poskropijo vsi grozdki, in sicer pred cvetjem, z zmesjo iz 3 kilogramov mazilivega mila (žajfe), katero se raztopi v gorki vodi, potem iz $\frac{1}{2}$ kilograma mrčesjega praha ali 8 litrov tobakove vode, v kateri se je skuhalo 1 do 2 kilograma tobaka. Tej zmesi se doda toliko vode, da je vsega skupaj 100 litrov. Ta zmes pomori vse gosenice. Mnogo metuljev se tudi pokonča, ako se po noči v vinogradu napravi ogenj. Metuljice letijo proti svetlobi in se ožgejo.

Novice iz Ptuja.

Okrajni odbor v Ptuiju je za letošnje leto odločil dan 25. junija za licenciranje in premiranje plemenskih bikov za ptujski okraj. Prignalo se je 80 bikov raznega plemena na pregled. Od teh je bilo 62 licenciranih in med temi tudi 24 z darilom obdarovanih.

Imena posestnikov, kateri so sprejeli premije za njihovo izvršno živinorejo so:

Franc Kaizer v Ptuiju 60 kron, Franc Čuček v Trebetnicah 50 kron, po 45 kron: Jakob Kmetec v Pongercih in Franc Režek v Staršah, po 40 kron: Andrej Marinič v Bolečki vasi in Anton Kuptič v Monspergi, po 30 kron: Anton Vogrinec v Sedlaški in Jožef Fürst v Ptuiju, po 25 kron: Alojz Herga v Gaberniki in Anton Sagadin v Sesterzah, po 20 kron: Tomaž Sitar v Barislovcih, Martin Krajnc v Podloži in Anton Korenjak v Cirkuljanah, po 15 kron: Jožef Gosnik v Vurberki, Franc Mahorič v Kicari, Matej Furman pri Sv. Bolfenki in Jožefa Sima na Bregi pri Ptuiju za dva bika za vsakega po 15 kron, po 10 kron: Franc Janžekovič v

Meretincih, Franc Solina v Bukovcih, Vinko Lenart v Vinterovcih, Blaž Trafela v Lubstovi, Franc Ilesič v Vutomarcih in Anton Sever v Janežovcih.

18 bikov ni dobilo dopustnice, ker so bili ali premladi, ali je bilo slabo plemo ali so imeli bradavice.

Kar se tiče živinoreje v našem okraju, se sme reči in tudi zgoraj navedene številke kažejo, da smo mnogo napredovali. Tudi naš slovenski kmet je prišel do prepričanja, da je boljše rediti živino dobrega plemena, zatoraj je tudi bilo izmed 80 prignanih bikov največ Marijadvorskega in Pincgavskega plemena. Nekaj je bilo Murodolskega in le malo drugih bolj slabih plemen.

Da bi se živinoreja v tem okraju še bolj povzdignila, je kupil lani okraj 18 čistokrvnih bikov Marijadvorskega in Pincgavskega plemena, ter jih po nižani ceni razdelil med tukajšne živinorejce.

Toraj dragi kmetje, držite se trdno živinoreje in redite le živino dobrega plemena, ker le s tem si bote pomagali, da bote lahko gospodarili ter davek in druge potrebe plačevali. Živinoreja je dandanes edina pomoč za kmeta, zatoraj le vrlo naprej. —

Kako gnojiti krompirju. Vsakdo pač dobro vé, kakšen dobitnik je celemu človeškemu rodu — naš krompir. Cesar in berač, oba ga rada imata. V nemški državi se pa prideluje krompir v neprimerno večji meri, pa tudi z večjo skrbjo kakor pa pri nas. Učeni možje in skušani kmetje se bavijo lepo složno s krompirjevim vprašanjem, priporočajo pa sledeče: Njivo, na katero se nasadi krompir, moramo jeden mesec prej gnojiti z navadnim gnojem, tako, da s pomočjo zraka, solnce in deža vsa gnojilna moč zleze v zemljo. Ta gnojilna moč zdrobi, omasti in očisti površno skorjo zemlje. Če se potem njiva preorje — ne pregloboko — se položi zrezani krompir tako lepo v razdrobljeno, omaščeno in očistoeno prst. Krompir potem hitro raste, postane tolst in suh ter ne gnije. Če pa nagnojimo s svežim masnim gnojem ravno trenutek prej, predno preorjemo, pride masni gnoj v zemljo, pa se ne more prav zvezati s prstjo, ker mu manjka prave pomoči, zraka in solnce; ali že strohni, ali pa se skisa; v obeh slučajih osmradi zemljo, namesto da bi jo omastil. Krompirjevo seme, ki leži naravnost v masnem gnoju, ki je pokrit s prstjo, ne more obroditi, zaradi vročine in smrada, ki nastane zmirom, če se kaka organska tvarina prestvarja v drugo. Najbolj pa obrodi krompir v njivi, na kateri je prej bila sejana lucerna. —r.

Listnica uredništva.

Dnnaaj GL: „Ne“.

Loterijske številke.

Trst 13. julija 1901. 24, 52, 4, 38, 30
Line » » » 13, 87, 30, 55, 28

E. Schmarda

3—1 oblastveno potrjena 374
potovalna pisarna v Ljubljani,
Dunajska cesta 6, (Šobrova hiša)

Izdaja vožnih listov tu- in inozemskih železnic, in sicer: listkov za navadne vožnje, za vožnjo tje in nazaj, za okrožna potovanja, priredi tudi romarske vlake itd. Izdaja vožnih listov za vse razrede v Avstriji konces. francoskega parobroda „Compagnie Générale Transatlantique“ v Parizu, katerega parobrodi iz Haver-a v Newyork naravnost brez prelaganja vozijo.

• Najkrajša in najhitrejša vožnja •
iz Evrope v Newyork.

Veliko denarja

do 1000 K na mesec

lahko zaslužijo osebe vsakega stanu (kot postranski zaslužek). — Natančneje pod: „Reell 112“ Annoncenbureau E. Kristoffik, Innsbruck. Postfach 36. 287

Jožef Brandl,

izdelovalec orgelj

24—2 v Mariboru
se priporoča za stavbe orgelj vsake velikosti po najboljših sistemih. — Prezvamem tudi prenovljenje, popravke in uglasbenje orgelj. — Spričevala od zgotovljenih orgelj so na razpolago.

Javna dražba.

Stroški za stavbo kaplanijskega poslopja na Vidmu so proračunjeni na 7600 K. Stroškovnik in stavbeni načrti so na ogled razpostavljeni v občinski pisarni na Vidmu. Pismene ponudbe se naj vložijo do 31. julija 1901. Nekaj opeke, peska in kamenja je že pripravljenega. To tvarino prevzame podvzetnik po ceni, kolikor se je plačalo za material. Podvzetnik ima položiti vadij 10 %.

Cerkveni skladbeni odbor na Vidmu,
dne 14. julija 1901.

379 1—1

Anton Švigl, načelnik.

V zalogi tiskarne Sv. Cirila
je ravnokar izšel molitvenik

SVETO OPRAVILO.

Uredil Jožef Čede.

Cena: 70 vin., po pošti 10 vin. več.